

3/8/2

ร.๒.๒

1/9

ที่ นร 0202/4394

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

5 มีนาคม 2535

เรื่อง การพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

เรียน ประธานคณะกรรมการก้ำกักับการแก้ปัญหาและประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำ
ในทะเลสาบสงขลา (พลเอก วิมล วงศ์วานิช)

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ กษ 1301/0769 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535

ตามที่ได้เสนอข้อสรุปและแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาหลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวม 2 ข้อ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2535 อนุมัติตามที่คณะกรรมการก้ำกักับการแก้ปัญหา
และประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำในทะเลสาบสงขลาเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายพหล เืองเจริญ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 5 ส.ค. 2535

ปลัดการประมงคณะรัฐมนตรี

โทร. 2825844

โทรสาร 2826355

ผอ.กปร.....
ผ.ผอ.กปร.....
ท.ผ......
ท.ร......
วิ.ร......
.....

วาระที่ เรื่อง การพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

3/9

ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (3 มีนาคม 2530) ให้ดำเนินการศึกษาโครงการเชื่อมกันน้ำเค็มทะเลสาบสงขลา เนื่องจากราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตอนบน คือ บริเวณทะเลหลวงไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้เพราะน้ำเค็มรุกเข้ามาในทะเลสาบ

2. ข้อเท็จจริง

2.1 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคณะกรรมการกํากับการแก้ปัญหาและประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำในทะเลสาบสงขลา รายงานว่า ได้พิจารณาแนวทางในการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาต่าง ๆ รวมทั้ง ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่แล้ว มีประเด็นสำคัญที่ขอเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบและพิจารณาดังนี้

2.1.1 บริษัทที่ปรึกษาได้ทำการศึกษาดำเนินการตามมติข้อ 1 แล้ว มีข้อสรุปว่า ควรทำการสร้างเขื่อนเพื่อกันน้ำเค็มในบริเวณเกาะใหญ่และบริเวณปากอ่าว แต่ได้รับการโต้แย้งจากกลุ่มต่าง ๆ จึงไม่มีการตัดสินใจในระดับนโยบายแต่อย่างใด

2.1.2 คณะกรรมการ ฯ ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการขลอการก่อสร้างคันกันน้ำเค็มไว้ก่อน แต่อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมสัมมนามีความเห็นว่าการสร้างคันกันน้ำเค็มที่บริเวณเกาะใหญ่จะมีผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยรอบทะเลสาบและสภาพแวดล้อมของทะเลสาบน้อยกว่าการก่อสร้างที่ปากอ่าว

2.1.3 การศึกษาทางวิชาการที่มีอยู่ในปัจจุบัน เป็นการศึกษาที่จัดทำขึ้นในปี พ.ศ. 2531 ซึ่งสภาพแวดล้อมของทะเลสาบและการใช้ประโยชน์ของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก จึงมีประเด็นทางวิชาการที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อประกอบในการตัดสินใจอีกครั้งหนึ่ง

2.1.4 เพื่อให้มีการดำเนินการในการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา คณะกรรมการ ฯ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

(1) ให้กรมชลประทานทำการศึกษาในรายละเอียดของการออกแบบก่อสร้างคันกันน้ำเค็มทะเลสาบสงขลา ที่บริเวณเกาะใหญ่ และปากอ่าว ตามลำดับ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินงานหลังจากที่ได้มีการตัดสินใจก่อสร้างคันกันน้ำเค็มในบริเวณใดแล้ว เนื่องจากการศึกษาดังกล่าวต้องใช้เวลาอีกประมาณ 1 ปี

(2) ให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทำการศึกษาแนวทางในการแก้ไข

ปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

(2).1 จัดทำแผนระยะสั้น เป็นรายปีที่จะแก้ไขปัญหาคือความเสี่ยง

ของทะเลสาบสงขลา

(2).2 ศึกษาปริมาณความต้องการใช้น้ำทั้งเพื่ออุปโภคและบริโภค
สำหรับในเขตเมืองและการเกษตรของพื้นที่รอบทะเลสาบ และพิจารณาแนวทางในการจัดหาแหล่งน้ำ
จากแหล่งอื่นนอกเหนือจากทะเลสาบ

(2).3 หากไม่สามารถหาแหล่งน้ำอื่นและมีความจำเป็นจะต้องสร้าง
คันกั้นน้ำเค็มในทะเลสาบสงขลาเพื่อเก็บน้ำจืดไว้ใช้แล้ว ให้จัดทำข้อเสนอแนะ กำหนดเวลาและขั้นตอน
ที่สมควรดำเนินการก่อสร้างคันกั้นน้ำเค็มดังกล่าว

2.2 คณะกรรมการ ฯ จึงเสนอขอให้พิจารณาดังนี้

2.2.1 ให้ความเห็นชอบกับข้อสรุปและการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ

ตามข้อ 2.1.4

2.2.2 อนุมัติให้หน่วยงานในข้อ 2.1.4 เสนอรายละเอียดของงบประมาณ
เพื่อดำเนินการตามแนวทางข้างต้นตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536 เป็นต้นไป และให้สำนักงานงบประมาณพิจารณา
จัดสรรงบประมาณแก่หน่วยงานดังกล่าวตามความเหมาะสมและจำเป็นต่อไป

2.3 นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีบัญชาอนุมัติและให้เสนอคณะกรรมการกลั่นกรอง ฯ

ฝ่ายเศรษฐกิจทราบ

จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และถือว่าคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรี
ได้สั่งการไปแล้ว ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2520

๓๒๖. ๒๖๙

๒๔๓๓

๑๗. ๒๕๓๓

รับที่	๑๕๓	๒๖.๒
วันที่	๒๔ ก.พ. ๒๕๓๕	๑๕๐๐

5/9

ที่ กษ 1301/ 0769

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม 10200

14 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง การพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

กราบเรียน ท่าน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนที่โครงการก่อสร้างคันกันน้ำเค็มทะเลสาบสงขลา

1. ตามที่ ท่าน นายกรัฐมนตรี ได้โปรดมีบัญชาให้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการแก้ปัญหาและประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำในทะเลสาบสงขลาขึ้น คณะกรรมการได้มีการประชุมรวม 3 ครั้ง เพื่อพิจารณาแนวทางในการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความเห็นของประชาชนในพื้นที่แล้ว มีประเด็นสำคัญที่ใคร่ขอกราบเรียน ท่าน นายกรัฐมนตรี เพื่อโปรดทราบและพิจารณาดังนี้

ผลการศึกษาทางวิชาการที่มีอยู่

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติในการประชุมวันที่ 3 มีนาคม 2530 ให้ดำเนินการศึกษาโครงการเชื่อมกันน้ำเค็มทะเลสาบสงขลา เนื่องจากราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตอนบน คือ บริเวณทะเลหลวงไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้เพราะน้ำเค็มรุกเข้ามาในทะเลสาบ ซึ่งบริษัทที่ปรึกษาได้ทำการศึกษาแล้วเสร็จเมื่อเดือนตุลาคม 2531 มีข้อสรุปว่า ควรทำการสร้างเชื่อมเพื่อกันน้ำเค็ม โดยมีแนวการสร้างเชื่อมที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด 2 จุด คือ บริเวณเกาะใหญ่ และบริเวณปากกรอ (รายละเอียดที่ดังปรากฏตามแผนที่แนบ) และเมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบโดยคำนึงถึงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมระหว่างทั้ง 2 จุด จากข้อมูลที่มีอยู่ในระยะเวลาดังกล่าวแล้ว สรุปได้ว่า เห็นควรให้มีการก่อสร้างเชื่อมกันน้ำเค็มในบริเวณเกาะใหญ่ แต่ผลการศึกษาครั้งนี้ได้รับการโต้แย้งจากกลุ่มต่าง ๆ ทั้งกลุ่มที่ต้องการให้สร้างที่บริเวณปากกรอและกลุ่มที่คัดค้านการก่อสร้าง ทำให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ยังไม่มีการตัดสินใจในระดับนโยบายแต่อย่างใด

๓๒๖. (๑๓๘.)

๒๔ ก.พ. ๒๕๓๕

๒๖.๓.๒๘ มี.ค. ๒

๒๔ ก.พ. ๒๕

๑๓๐๑

๒๔ ก.พ. ๒๕

๑๕๖

๓๒๖. ๒๖๙

ความเห็นของประชาชน

3. คณะกรรมการฯ ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบทะเลสาบสงขลาเกี่ยวกับการก่อสร้างคันกันน้ำขึ้นเมื่อวันที่ 20 - 21 มกราคม 2534 ซึ่งประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้มีความเห็นสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการชลอการก่อสร้างคันกันน้ำเดิมไว้ก่อน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าการก่อสร้างคันกันน้ำเดิมนี้อาจทำให้เกิดผลกระทบต่ออาชีพของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบทะเลสาบ และผลต่อสภาพแวดล้อมในทะเลสาบอย่างไร นอกจากนี้ การชลอการตัดสินใจไว้ยังจะทำให้มีเวลาเพียงพอที่จะทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้อยู่อาศัยรอบทะเลสาบได้เข้าใจ ข้อดี ข้อเสียของโครงการ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีโอกาสในการพิจารณาหาทางเลือกในการจัดหาแหล่งน้ำดิบจากแหล่งอื่นนอกจากทะเลสาบสงขลาต่อไป

4. อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมสัมมนามีความเห็นว่าการสร้างคันกันน้ำเดิมที่บริเวณเกาะใหญ่จะมีผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยรอบทะเลสาบและสภาพแวดล้อมของทะเลสาบน้อยกว่าการก่อสร้างที่ปากกร

5. เนื่องจากการศึกษาทางวิชาการที่มีอยู่ในปัจจุบัน เป็นการศึกษาที่จัดทำขึ้นในปี พ.ศ. 2531 ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสภาพแวดล้อมของทะเลสาบและการใช้ประโยชน์ของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก รวมทั้งความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงการหาน้ำจืดสำหรับการอุปโภคบริโภคในตัวเมืองเพิ่มเติมขึ้น จึงมีประเด็นทางวิชาการที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมจากการศึกษาเดิมเพื่อประกอบในการตัดสินใจอีกครั้งหนึ่ง

ข้อสรุปของคณะกรรมการฯ

6. คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาผลการศึกษาในปี 2531 ความเห็นของผู้อยู่อาศัยรอบทะเลสาบแล้ว เห็นควรให้มีการชลอการก่อสร้างคันกันน้ำเดิมในทะเลสาบสงขลาไปก่อน เนื่องจากข้อมูลที่จะใช้ในการประกอบการตัดสินใจภายใต้สภาพปัจจุบันยังไม่เพียงพอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งในการเตรียมการปฏิบัติในชั้นรายละเอียด

7. อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีการดำเนินการในการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

7.1 ให้กรมชลประทานทำการศึกษาในรายละเอียดของการออกแบบก่อสร้าง คันกันน้ำเค็มทะเลสาบสงขลา ที่บริเวณเกาะใหญ่ และปากอ่าว ตามลำดับ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินงานหลังจากที่ได้มีการตัดสินใจก่อสร้างคันกันน้ำเค็มในบริเวณใดแล้ว เนื่องจากการศึกษาดังกล่าวต้องใช้เวลามากประมาณ 1 ปี

7.2 ให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำการศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

7.2.1 จัดทำแผนระยะสั้น เป็นรายปีที่จะแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของ ทะเลสาบสงขลา

7.2.2 ศึกษาปริมาณความต้องการใช้น้ำทั้งเพื่ออุปโภคและบริโภคสำหรับ ในเขตเมืองและการเกษตรของพื้นที่รอบทะเลสาบ และพิจารณาแนวทางในการจัดหาแหล่งน้ำจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากทะเลสาบ

7.2.3 หากไม่สามารถหาแหล่งน้ำอื่นและมีความจำเป็นจะต้องสร้าง คันกันน้ำเค็มในทะเลสาบสงขลาเพื่อเก็บน้ำจืดไว้ใช้แล้ว ให้จัดทำข้อเสนอแนะ กำหนดเวลาและขั้นตอนที่สมควรดำเนินการก่อสร้างคันกันน้ำเค็มดังกล่าว

ประเด็นพิจารณา

8. คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้ว ขอเสนอประเด็นเพื่อ พณฯ นายกรัฐมนตรี โปรดพิจารณา ดังนี้

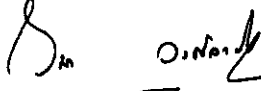
8.1 ให้ความเห็นชอบกับข้อสรุปและการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ตามข้อ 7

8.2 อนุมัติให้หน่วยงานในข้อ 7 เสนอรายละเอียดของงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแนวทางข้างต้นตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536 เป็นต้นไป และให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณแก่หน่วยงานดังกล่าวตามความเหมาะสมและจำเป็นต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

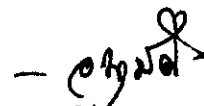

(วิมล วงศ์วานิช)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

ประธานคณะกรรมการกำกับการแก้ปัญหาและ

ประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำทะเลสาบสงขลา

- -

- พล.ท. ก.ก. กะโหลก ฝอยเฟื่องฟ้า
ทวงด้อย

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. 282-9921

17 ก.พ. 35

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

ทพ. (ทต ๗/๑๕)
ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๓ / มีค / ๓๕ ลงมติว่า
ทราบ (มติ ๑๓ ๕๑๒๐)

แผนที่แสดงตำแหน่งที่จะสร้าง
เขื่อนกั้นน้ำเค็ม

